

Octubre 2023

INFORME DE CONJUNTURA I SEGUIMENT DE LA SEQUERA

Secció d'Estudis Agraris. València

ÍNDEX

1. RESUM	3
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS	4
2.1. Temperatures	4
2.2. Precipitacions	6
2.3. Reserva d'humitat del sòl	9
2.4. Índex de precipitació estandarditzat (índex de sequera)	10
2.5. Vent	11
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS	12
3.1. Estat dels embassaments	12
3.2. Seguiment d'indicadors d'escassetat	13
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS	14
5. ESTAT DELS CULTIUS	14
5.1. CEREALS DE GRA	14
5.2. Tubèrculs	15
5.3. Industrials	15
5.4. Hortícoles	15
5.5. Cítrics	16
5.6. Fruiters de fruit carnós	22
5.7. Fruiters de fruita seca: ametler	24
5.8. Vinya	24
5.9. Olivar	24
5.10. Garrofera	26
6. Annexos	27
6.1. Índex de mapes	27
6.2. Índex de gràfics	27
6.3. Índex de quadres	27
6.4. Índex d'imatges	27
6.5. Índex de fonts	28

1. RESUM

Durant el mes d'octubre van continuar les altes **temperatures**, amb una mitjana de 20 °C, 1,9 °C per damunt de la sèrie històrica recollida en el període 2008-2022 (xarxa SIAR de l'IVIA). El caràcter càlid del mes es va deure tant a les temperatures màximes com a les mínimes. La **precipitació** total va ser de 4,4 l/m², això és, un 92 % inferior a la mitjana interanual de la xarxa SIAR registrada entre els anys 2008 i 2022, i fonamentalment es concentraria entre els dies 19 i 26 d'octubre.

Referent als **cereals**, la sega es va donar per finalitzada en els últims dies del mes, i es van observar rendiments baixos per la presència de males herbes, piriculària i la combinació d'adversitats climàtiques.

En el cas dels **tubercles**, la xufa va continuar en procés d'assecat per a collir-la posteriorment al llarg del mes de novembre.

Respecte a les **hortalisses**, a la Ribera Baixa es van continuar recol·lectant verdures xineses, al Camp de Morvedre van començar a collir-se encisams i a l'Horta Nord es cultivaven hortalisses d'hivern.

En l'àmbit dels **cítrics** va continuar la collita de varietats primerenques de clementines i taronges, mentre que les mandarines híbrides i les taronges tardanes prosseguien la fase de maduració. S'hi van apreciar problemes de viratge de color de la fruita per absència de fred.

Quant al **caqui**, la collita es va iniciar en tota la província i havia finalitzat en les parcel·les que tenien tractament d'avançament.

Va destacar durant el mes l'inici de la recol·lecció de **fruiters** com l'alvocat, el magraner i el kiwi de la varietat hayward.

La campanya de collita de l'**ametler** es va donar per acabada i es va constatar un calibre del fruit menor que el de campanyes anteriors.

En relació amb la **vinya**, la verema havia arribat al final i van donar principi els treballs de poda.

En algunes comarques de la província s'havia iniciat la collita de les **olives**, i s'havia avançat respecte a una campanya normal.

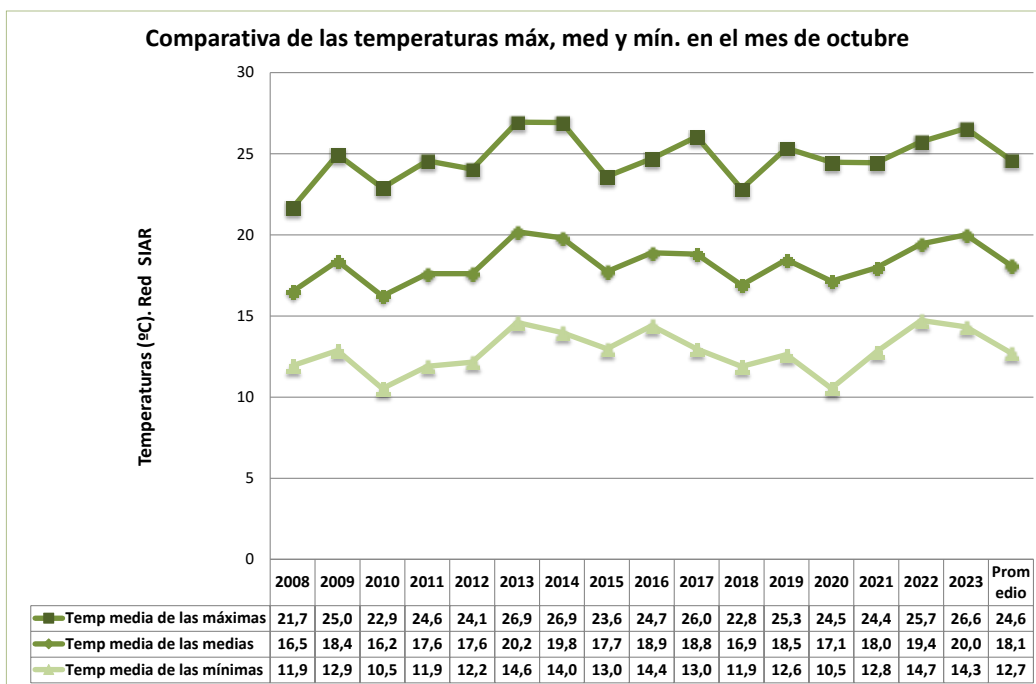
Finalment, i pel que fa a les **garroferes**, es van realitzar labors de poda i la floració estava sent abundant, en línies generals.

2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

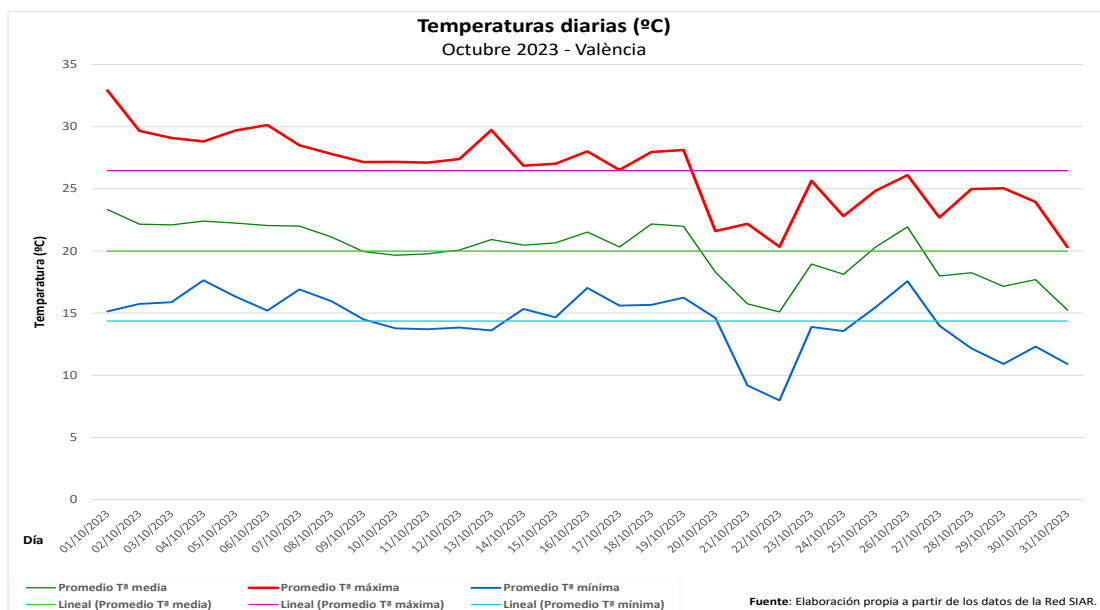
2.1. Temperatures

El mes d'octubre va ser **molt càlid** a la província de València. La temperatura mitjana es va situar en els 20 °C, això és, 1,9 °C per damunt de la sèrie històrica recollida en el període 2008-2022 (xarxa SIAR de l'IVIA).

Gràfic 1. Temperatures màximes, mínimes i mitjanes.¹

El caràcter càlid del mes va ser causat tant per les temperatures màximes com per les mínimes, les dues per damunt de les sèries històriques respectives, amb més diferència en les temperatures diürnes. Excepte els dies 21 i 22, que van ser els més freds, en la resta dels dies la temperatura mitjana va estar, de manera persistent, per damunt dels valors normals. Van destacar els registres del dia 1, quan es van constatar les temperatures més altes en un mes d'octubre en observatoris de l'interior de València.

Gràfic 2. Temperatures diàries.¹

A continuació, es mostren les dades dels indicadors agrometeorològics principals recollides per les estacions de la xarxa SIAR de l'IVIA distribuïdes a la província. Els valors més alts es troben en roig, i els més baixos, en blau. Tal com s'observa en la taula següent, la temperatura màxima de les màximes es va donar a Pedralba (35,9 °C). Quant a la temperatura mínima de les mínimes, es va registrar en Requena Cerrito (3,8 °C).

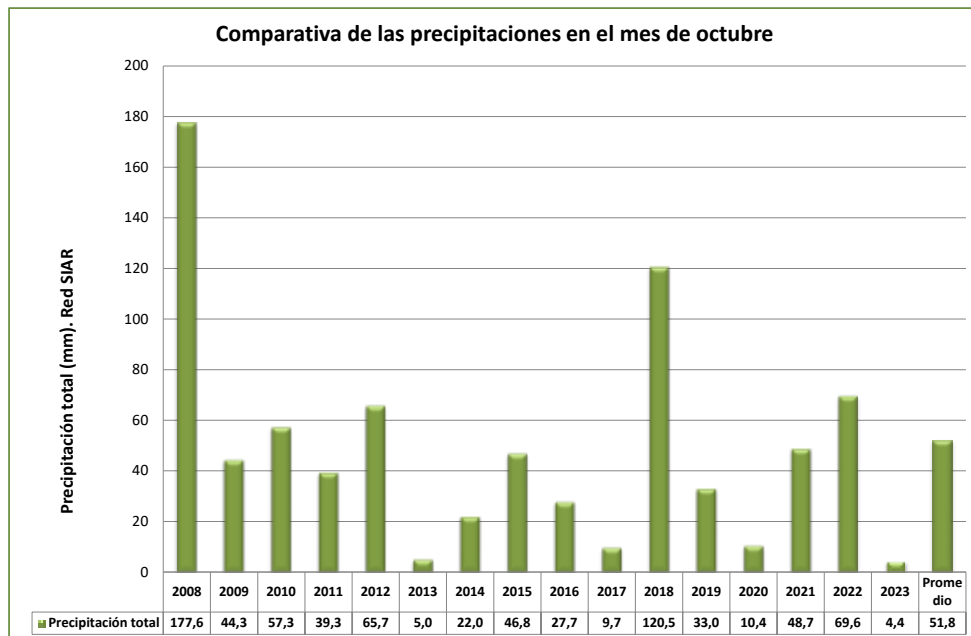
Estación	T med de las med °C	Tmáx de las máx °C	T mín de las mín °C	HR med de las med %	Vmed km/h	Direc V	Racha máx km/h	ETo total mm	Horas frío	P total mm
Algemesí	20,7	32,9	9,0	72,0	4,3	SO	42,0	79,9	0,0	4,4
Benavites	20,1	29,4	7,6	74,7	3,2	SO	29,9	69,9	0,0	3,0
Benifaíó	20,6	34,0	8,0	69,7	4,4	O	36,4	83,4	0,0	5,7
Bolbait	21,0	35,1	12,1	76,0	2,3	NO	16,8	42,5	0,0	1,4
Bétera	20,1	35,4	6,4	68,8	4,9	SE	44,9	88,0	1,5	3,3
Carcaixent EEA	19,8	31,3	7,0	71,1	6,5	O	44,4	90,6	0,0	1,8
Carlet CE Coop	21,2	35,6	8,3	68,4	3,8	N	35,0	85,5	0,0	0,0
Cheste	20,7	33,9	8,3	70,8	4,6	N	40,2	87,5	0,0	9,4
Chulilla	18,9	33,4	5,9	70,2	2,8	E	32,3	67,1	3,0	2,8
Gandia Marxuquera	18,9	32,7	5,2	65,4	4,4	O	31,8	78,3	3,0	5,2
Godella	20,4	32,8	7,5	70,1	2,5	NO	28,9	68,0	0,0	4,7
Llutxent EEA	19,6	33,2	8,0	69,5	3,6	O	30,5	75,0	0,0	3,6
Lliria	19,9	33,2	8,9	68,6	6,5	N	59,4	91,1	0,0	1,1
Moncada IVIA	19,3	32,0	7,3	69,0	5,0	N	44,6	82,4	0,0	4,0
Montesa	20,5	31,2	7,7	68,4	5,2	N	40,0	88,9	0,0	3,0
Pedralba	20,0	35,9	7,7	68,0	2,9	SO	33,9	74,5	0,0	3,2
Picassent	19,7	33,2	8,1	68,0	2,4	SO	31,8	67,6	0,0	4,3
Polinyà de Xúquer	19,9	31,8	8,7	71,0	3,3	O	33,2	75,0	0,0	5,7
Campo Arcís	20,6	31,5	9,3	74,8	3,3	O	28,2	72,2	0,0	3,9
Requena Cerrito	16,7	33,0	3,8	72,9	6,3	NE	45,2	78,9	21,5	13,7
Sagunt	16,9	34,7	4,7	69,6	4,6	N	39,2	76,2	11,0	15,6
Tavernes de Valldigna	21,5	29,8	11,4	62,8	8,7	O	52,5	107,9	0,0	0,8
Villalonga	21,1	31,6	8,1	67,0	3,8	N	43,7	80,5	0,0	2,5
Villanueva de Castellón	21,1	32,5	11,6	63,0	4,0	SO	39,7	81,9	0,0	5,9
Xàtiva	20,6	35,6	7,5	71,8	3,0	SO	36,5	72,0	0,0	3,7

Quadre 1. Indicadors agrometeorològics de les estacions SIAR de la província de València ¹.

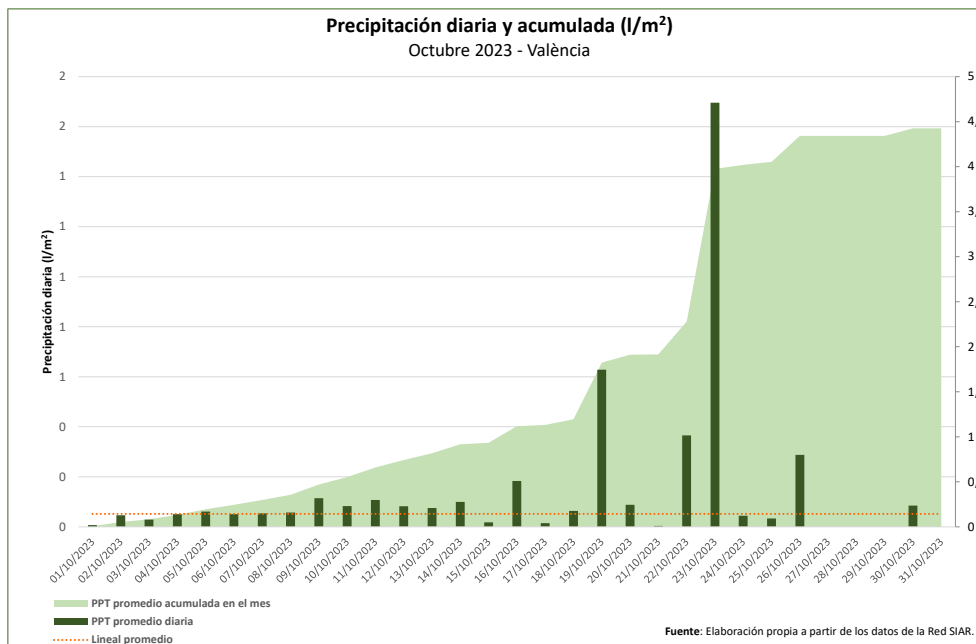
2.2. Precipitaciones

La precipitació total va ser de 4,4 l/m², això és, un 92 % inferior a la mitjana interanual de la xarxa SIAR registrada entre els anys 2008 i 2022, per la qual cosa el mes es va considerar com **molt sec**.

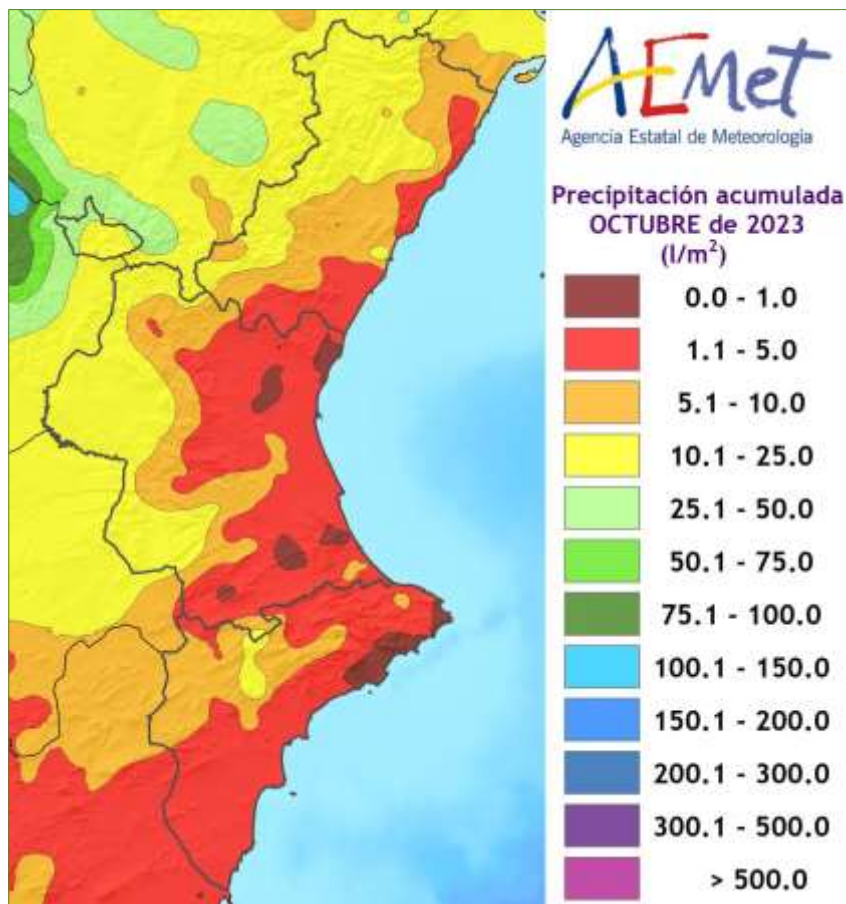

Gràfic 3. Precipitació mensual.¹

Les precipitacions es van concentrar fonamentalment entre els dies 19 i 26 d'octubre.

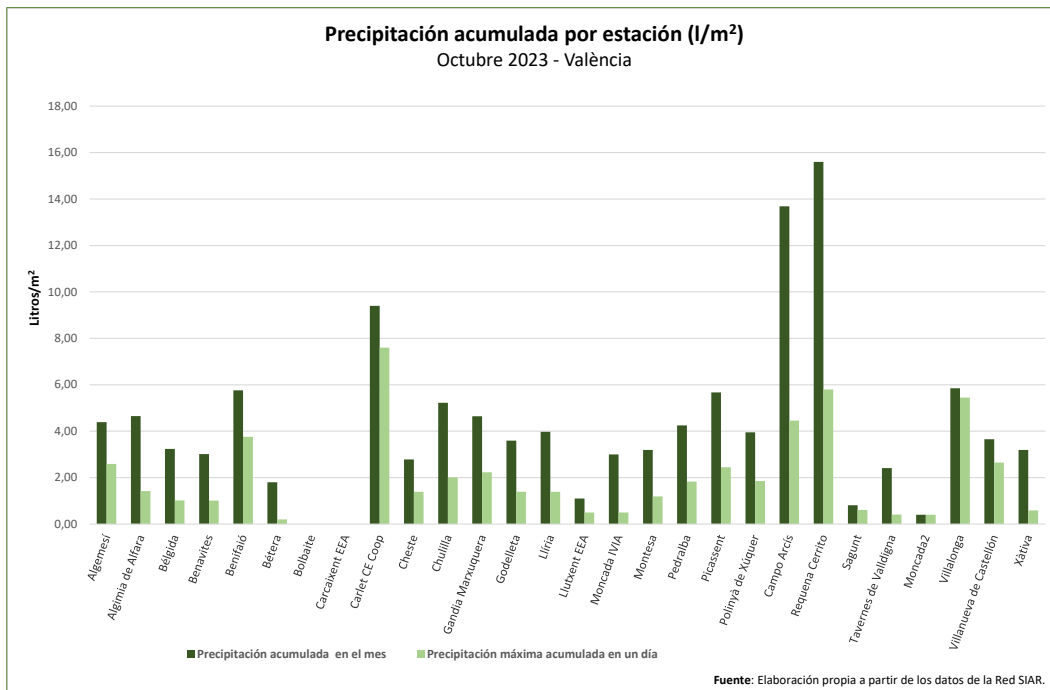
Gràfic 4. Precipitació diària.¹

Mapa 1. Precipitació acumulada.²

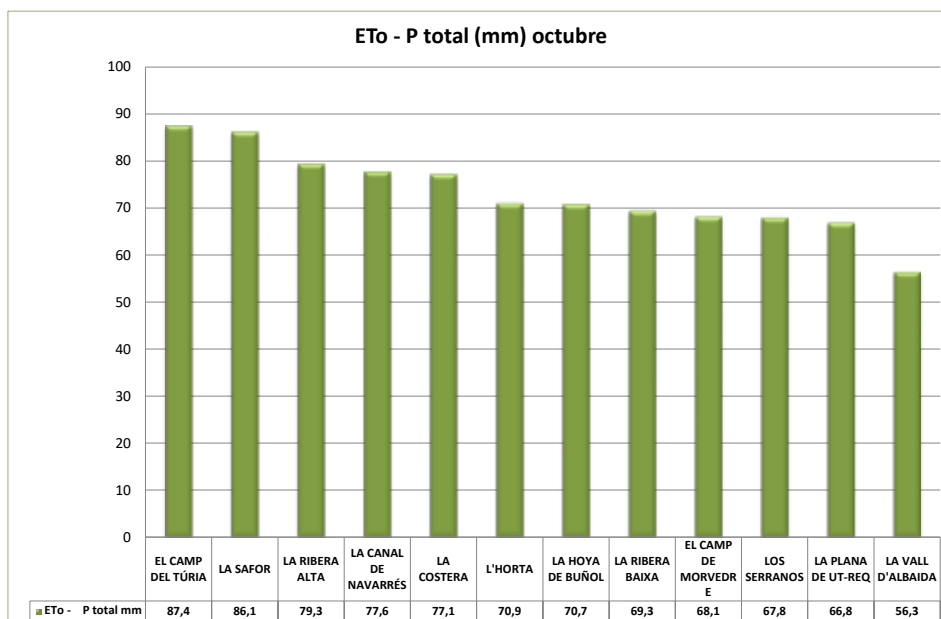
Les estacions de Requena Cerrito i Camp Arcís van registrar les màximes precipitacions acumulades al llarg del mes amb 15,6 l/m² i 13,69 l/m², respectivament.

Quant a les pluges caigudes en un sol dia, va ser l'observatori localitzat a Requena Cerrito el que va obtenir el valor més alt amb 5,8 l/m² el dia 19, seguit de prop per l'estació de Villalonga, amb 5,45 l/m² el dia 23.

Gràfic 5. Precipitació acumulada per estació.¹

Pel que fa a la gràfica de distribució d'evapotranspiració (ETo) menys precipitacions totals (PP), s'observa que a la comarca del Camp de Túria és on el balanç va ser superior, amb un valor de 87,4 mm i el valor baix es va donar a la comarca de la Vall d'Albaida, amb 56,3 mm.

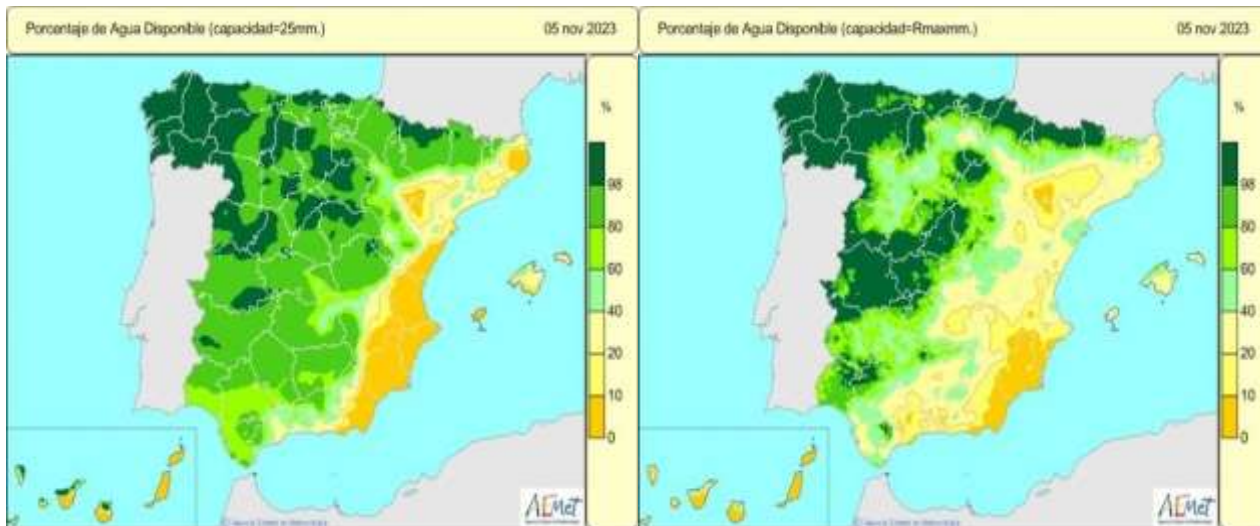
Gràfic 6. ETo - PP per comarca.¹

2.3. Reserva d'humitat del sòl

Es va intensificar el dèficit d'humitat¹ tant en les capes superiors com en les inferiors del sòl, amb una reserva d'humitat del sòl en les capes superficials per davall del 10 % en pràcticament tota la província. Per part seua, en les capes inferiors la reserva d'humitat es va emmarcar per davall del 40 % en la major part de les comarques.

Mapa 2. Reserva hídrica del sòl.²

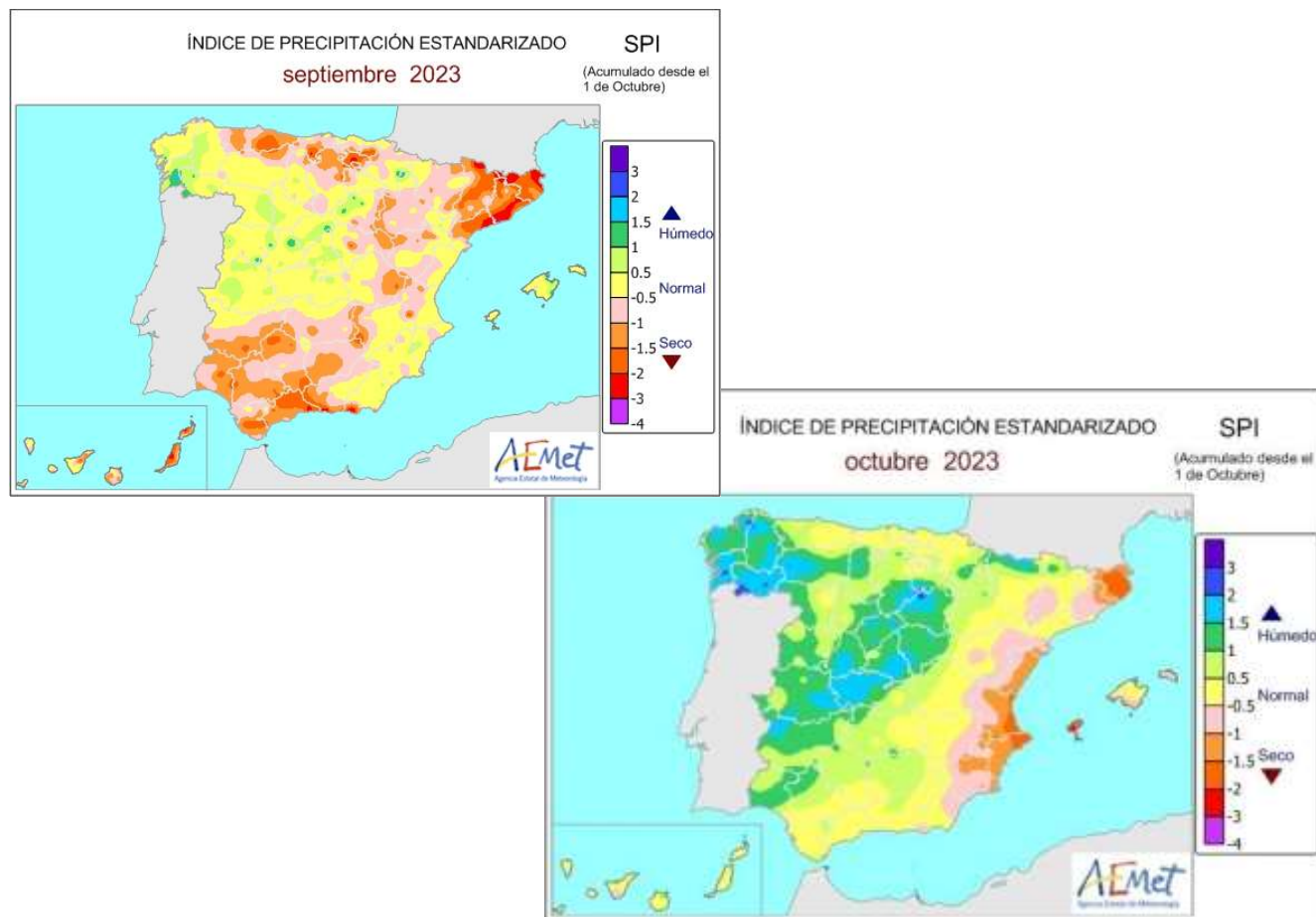
---

¹ El percentatge d'humitat d'un sòl en la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm (ADT= volum contingut a capacitat de camp – volum contingut en punt de pansiment). La profunditat a la qual equival esta ADT depén del tipus de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El percentatge d'humitat del sòl respecte de la reserva màxima (Rmàx) fa referència, en canvi, a la quantitat d'ADT que un sòl pot retindre en un volum que assolix la profunditat de les arrels, i dona informació, per tant, de les capes més profundes del perfil.

2.4. Índex de precipitació estandaritzat (índex de sequera)

L'índex de precipitació estandaritzat (SPI)² segons l'aigua acumulada des del començament de l'any hidrològic (1 d'octubre) va registrar valors entre -2 i -0,5 vegades la desviació estàndard en tot el territori provincial.

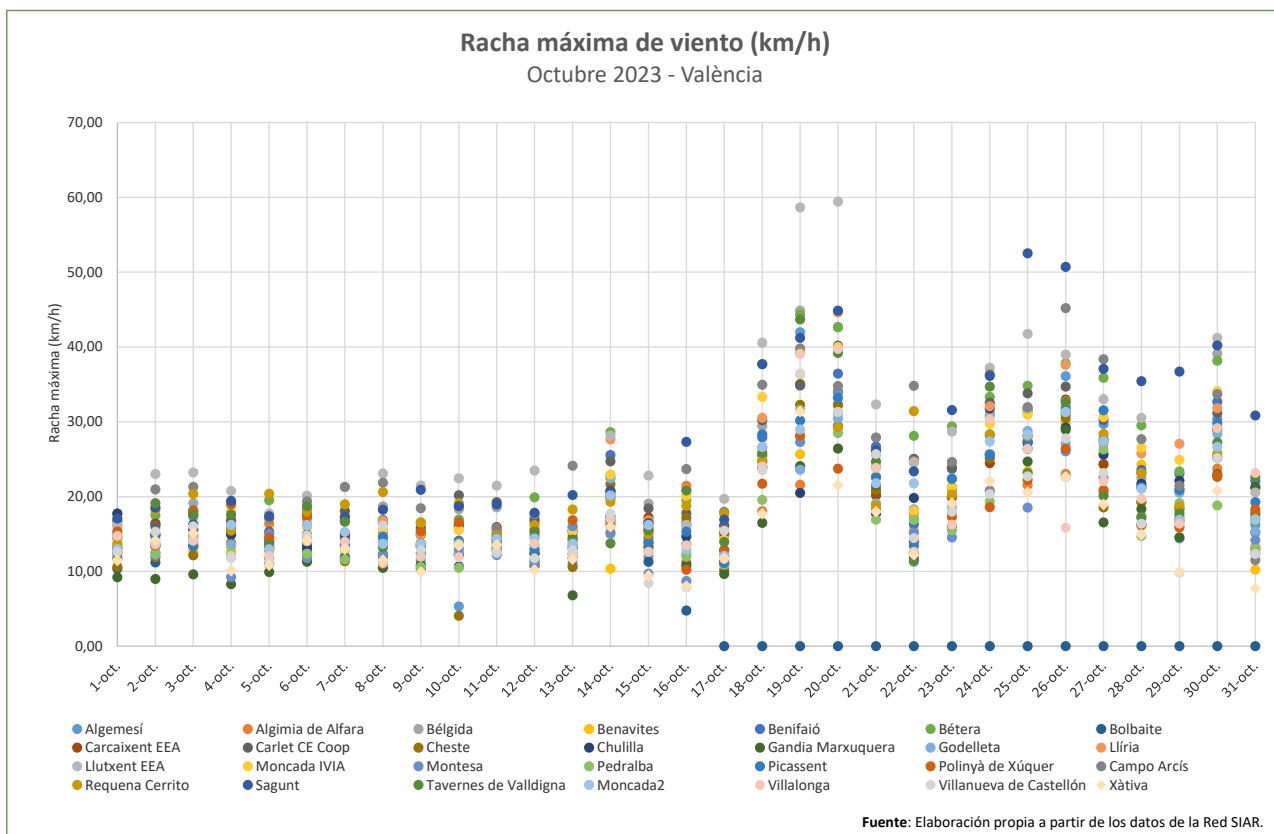
Mapa 3. Índex de precipitació estandaritzat.²

L'índex de precipitació estandaritzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracte respecte de la mitjana, una vegada la distribució original de la precipitació ha sigut transformada a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació, mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu de l'SPI, de manera que com més elevats siguen els valors absoluts de l'índex negatiu més seriós serà l'esdeveniment (font: AEMET).

2.5. Vent

A escala provincial, va haver-hi 19 ocasions en les quals es van superar vents de 40 km/h, i els dies 19 i 20 d'octubre van ser els dies que van registrar més vents. El valor més alt es va observar a Llutxent EEA, amb 59,4 km/h el dia 20.

Gràfic 7. Vent.1 Elaboració pròpia ¹

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

3.1. Estat dels embassaments

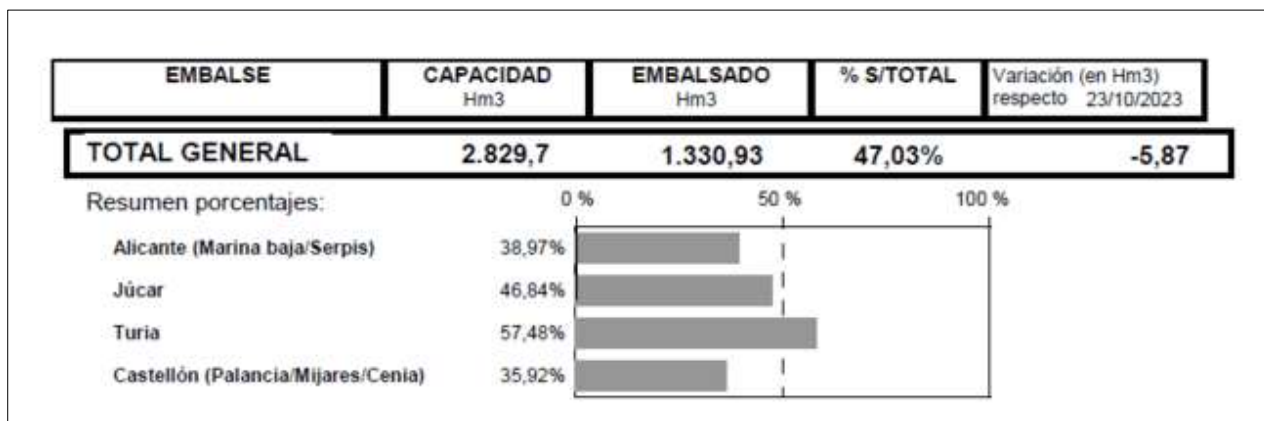
La situació dels embassaments de la conca a la província va presentar els valors següents el 30 d'octubre de 2023:

EMBALSE	CAPACIDAD Hm3	EMBALSADO Hm3	% S/TOTAL	Variación (en Hm3) respecto 23/10/2023
Sistema MARINA BAJA				
AMADORIO	15,8	4,28	27,05%	-0,11
GUADALEST	13,0	7,08	54,51%	-0,18
Sistema SERPIS				
BENIARRES	27,0	10,39	38,48%	-0,39
Sistema JUCAR-TURIA				
<i>Júcar</i>				
LA TOBA	9,7	3,65	37,61%	0,46
ALARCON	1.118,0	569,00	50,89%	-0,84
CONTRERAS	360,8	233,29	64,67%	-0,68
<i>Complejo Cortes</i>				
EL MOLINAR	4,0	2,46	61,50%	-0,12
CORTES II	118,0	106,50	90,25%	-0,44
LA MUELA	20,0	13,39	66,95%	1,17
EL NARANJERO	29,0	20,71	71,41%	0,18
Total:	171,0	143,06	83,66%	0,79
<i>Bajo Júcar</i>				
TOUS-LA RIBERA	378,6	70,46	18,61%	-0,88
ESCALONA	98,7	4,52	4,58%	0,00
BELLUS	69,2	15,61	22,56%	0,05
<i>Magro</i>				
FORATA	37,3	11,08	29,69%	-0,12
<i>Turia</i>				
ARQUILLO DE SAN BLAS	21,0	13,84	65,77%	-0,13
BENAGEBER	221,3	149,11	67,37%	-3,15
LORIGUILLA	73,2	21,39	29,22%	0,49
BUSEO	7,5	1,37	18,30%	-0,01
Sistema PALANCIA				
REGAJO	6,0	1,40	23,37%	-0,08
ALGAR	6,3	0,01	0,18%	0,00
Sistema MIJARES				
ALCORA	1,4	0,60	44,01%	-0,01
ARENOS	110,9	47,30	42,65%	-1,28
MARIA CRISTINA	18,4	2,28	12,36%	-0,12
SICHAR	49,3	16,23	32,92%	0,47
BALAGUERAS	0,1	0,09	78,33%	0,00
VALBONA	0,5	0,22	43,76%	0,00
MORA DE RUBIELOS	1,0	0,20	20,71%	0,00
Sistema CENIA				
ULLDECONA	11,0	2,95	26,85%	-0,13
Sistema OTROS				
ALMANSA	1,6	1,07	66,94%	0,01
ONDA	1,0	0,43	42,98%	0,00

Quadre 2. Informe estat d'embassaments. ²

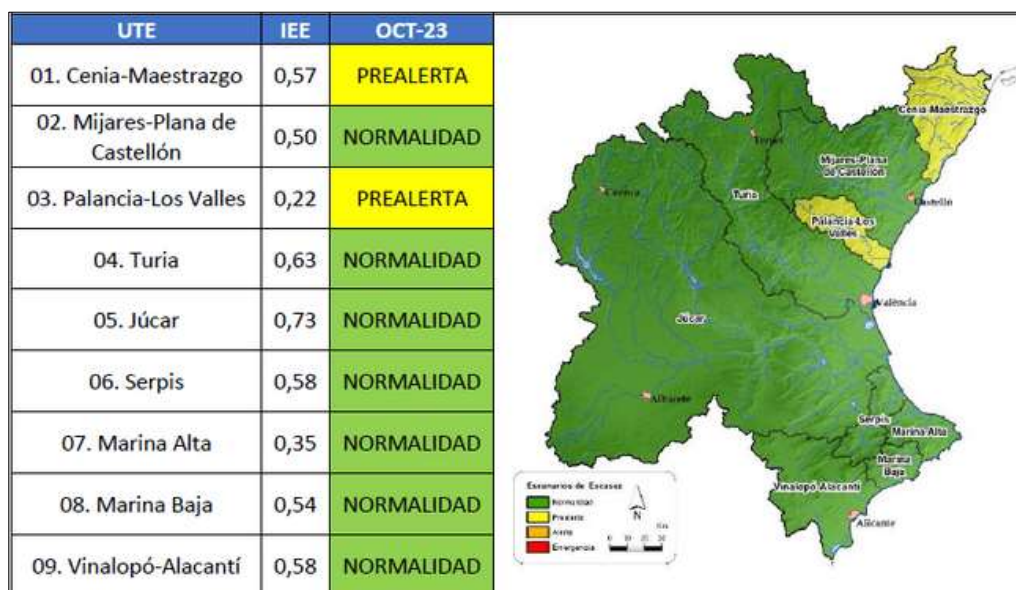
Segons les dades de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHX), el volum embassat el dia 30 d'octubre de 2023 era de 1.330,93 hm³, la qual cosa representa una ocupació del 47,03 % i una baixada respecte al percentatge de setembre (48,14 %).

Quadre 3. Resum percentatges embassaments de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer. ²

3.2. Seguiment d'indicadors d'escassetat

L'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) va ser el següent:

Mapa 4. Indicador d'escassetat Xúquer. ²

La situació al llarg d'un any de les diferents UTE es reflecteix en el quadre següent, on es pot observar com el mes d'octubre totes les unitats territorials provincials es van mantindre en situació de normalitat excepte la de Palància - les Valls.

UTE	nov-22	dic-22	ene-23	feb-23	mar-23	abr-23	may-23	jun-23	jul-23	ago-23	sep-23	oct-23
UTE 01. Cenia-Maestrazgo	0,83	0,58	0,71	0,50	0,56	0,43	0,42	0,46	0,45	0,49	0,70	0,57
UTE 02. Mijares-Plana de Castellón	0,78	0,71	0,67	0,66	0,61	0,53	0,45	0,58	0,58	0,53	0,50	0,50
UTE 03. Palancia-Los Valles	0,69	0,58	0,61	0,62	0,51	0,38	0,34	0,33	0,44	0,33	0,37	0,22
UTE 04. Turia	0,88	0,90	0,86	0,82	0,80	0,71	0,65	0,73	0,75	0,72	0,70	0,63
UTE 05. Júcar	0,72	0,92	0,86	0,83	0,70	0,59	0,54	0,60	0,65	0,70	0,73	0,73
UTE 06. Serpis	0,76	0,68	0,61	0,65	0,58	0,56	0,59	0,67	0,70	0,72	0,71	0,58
UTE 07. Marina Alta	0,94	0,81	0,69	0,71	0,64	0,37	0,38	0,50	0,61	0,63	0,59	0,35
UTE 08. Marina Baja	0,66	0,64	0,56	0,53	0,51	0,47	0,47	0,55	0,58	0,60	0,62	0,54
UTE 09. Vinalopó-Alacantí	0,83	0,84	0,84	0,86	0,42	0,24	0,59	0,64	0,64	0,64	0,66	0,58

Quadre 1. Situació UTE-Xúquer.³CHX3

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

Per al mes d'octubre no es van reportar danys per part de les oficines comarcals agràries de la província de València.

5. ESTAT DELS CULTIUS

5.1. CEREALS DE GRA

Cereals d'hivern

En les parcel·les de cereals d'hivern s'havien iniciat treballs de condicionament per a la pròxima campanya.

Cereals d'estiu: arròs

A la Ribera Baixa i a l'Horta Sud la sega es va donar per finalitzada en els últims dies del mes. Els atacs de piricularia, la presència de males herbes i la combinació d'adversitats climàtiques, com el nombre elevat de nits tropicals, i l'excés d'humitat i pluges torrencials al setembre, van ocasionar una baixada de rendiments, especialment significativa en la varietat bomba.

A la Ribera Alta es va observar un increment substancial en la producció de la varietat de gra llarg *provisia* que permet aplicar l'herbicida "verresta" per al control de les males herbes gramínies. Alguns

productors van apreciar minvaments a conseqüència del pas dels flamencs per les seues plantacions.

A continuació, s'aprecia les imatges de satèl·lit en la banda d'infraroig el dia 26 de setembre a l'esquerra i del 12 d'octubre a la dreta.

Imatge 1. Satèl·lit en la banda d'infraroig⁴

5.2. Tubèrculs

A l'Horta Nord la xufa continuava en procés d'asseccament i era pròxima la crema dels camps per a recol·lectar-se posteriorment.

5.3. Industrials

A la Vall d'Albaida havia finalitzat la collita del gira-sol.

5.4. Hortícoles

A la Ribera Baixa va prosseguir la recol·lecció de verdures xineses com bleda xinesa, *tong ho*, xoi-sum, així com de coriandre i cebollí, d'hortícoles de fulla (encisam, bleda i espinacs) i el trasplantament de varietats extraprimerenques de ceba.

Al Camp de Morvedre es donava per conclosa la campanya de carabasses, començaven a recollir-se encisams i prosseguia el creixement de cols i carxofes

Durant este mes han continuat les plantacions de cultius d'hivern a l'Horta Nord, com ara cebes tendres, cols, nap, fenoll, julivert i encisam.

A l'Horta Sud prosseguia el cultiu de card, cols, creilla primerenca, cebes i nap.

5.5. Cítrics

- **La Ribera Baixa**

Continuava la recol·lecció de les varietats primerenques de taronges i de clementines. Les mandarines híbrides van prosseguir la maduració.

- **La Safor**

Els tarongers exposats al vent de ponent presentaven fulles cremades, especialment en la varietat navelina. Van prosseguir els regs. Malgrat això, les escasses pluges afectaven els calibres, sobretot en les varietats clemenules i nova.

Es va avançar la recol·lecció de clemenules, encara que els estava costant virar de color.

A continuació, es mostra l'estat fenològic dels cítrics de la comarca:

GRUP	VARIETAT	ESTAT FENOLÒGIC	DESCRIPCIÓ
SATSUMES	Iwasaki	89	Fruit madur
CLEMENTINES	Basol	89	Fruit madur
NÀVEL	Lane late	79	Fruits amb el 90 % de grandària
NÀVEL	Navelina	79	Fruits amb el 90 % de grandària
BLANQUES	València late	79	Fruits amb el 90 % de grandària
HÍBRIDS	Afourer	79	Fruits amb el 90 % de grandària

Quadre 4. Estats fenològics dels cítrics a la Safor⁵

Imatge 2. Fulles cremades de taronger per vent de ponent (Gandia)²

Imatge 3. Navelines aperades (Gandia)²

Imatge.4 Mandarina híbrida nova (Gandía)⁵

- **El Camp de Morvedre**

En l'inici de la campanya el ritme de recol·lecció de les varietats extraprimerenques va ser bo. Malgrat això, a la fi de mes encara quedava fruita en els arbres. Esta circumstància es va deure al retard en el viratge de color de la fruita i a la selecció que es du a terme en camp, i es van recollir els fruits amb més eixida comercial i de menys grandària en l'arbre.

També van començar les passades en les varietats primerenques de clementines com Marisol, oronules, arrufatina o esbal, i es va seleccionar la fruita més madura. La falta de calibre va donar lloc al fet que es programara la collita de la clementina clemenules per als primers dies del mes de novembre sense arribar a apurar els camps de les varietats més primerenques.

A continuació, es mostra l'estat fenològic dels cítrics de la comarca:

GRUP	VARIETAT	ESTAT FENO LòGIC	DESCRIPCIÓ
CLEMENTINES PRIMERENQUES	Clemenrubí, oronules	89	Fruit madur
CLEMENTINES MITJA ESTACIÓ	Clemenules	79	Fruits amb el 90 % de grandària
HÍBRIDS	Diversos	79	Fruits amb el 90 % de grandària
NÀVEL	Diversos	79	Fruits amb el 90 % de grandària
BLANQUES	València late i altres tardanes	79	Fruits amb el 90 % de grandària

Quadre 5. Estats fenològics dels cítrics al Camp de Morvedre⁶

Imatge 5. Clemenules (Sagunt)⁶

Imatge 6. Orogrós (Benifairó de les Valls)⁶

- **L'Horta Sud**

Les varietats de clementines extraprimerenques de la comarca com arrufatina i Marisol ja estaven pràcticament recollides i va donar principi la collita de la clemenules.

Pel que fa a les mandarines híbrides i les taronges tardanes (lane late), va prosseguir el creixement del fruit.

- **La Ribera Alta**

En la zona d'Alzira la recol·lecció de la clementina extraprimerenca oronules es va veure afectada per les temperatures mínimes que van ser molt elevades durant la primera quinzena del mes, que van

ocasionar que l'escorça dels fruits no virara al taronja intens propi de la varietat. Este desfasament entre la maduració interna i externa del fruit en dificultava la comercialització. En moltes plantacions de clementines, les poblacions d'aranya roja s'havien descontrolat i estaven provocant defoliacions importants. Els fruits afectats es van destinar a la indústria.

Imatge 7. Efectes del vent de ponent en taronger (Alzira)^Z

A continuació, es mostra l'estat fenològic dels cítrics de la comarca:

GRUP	VARIETAT	ESTAT FENOLÒGIC	DESCRIPCIÓ
SATSUMES	Diverses	89	Fruit madur
CLEMENTINES	Diverses	89	Fruit madur
NÀVEL	Navelina	89	Fruit madur
BLANQUES	València late	79	Fruits amb el 90 % de grandària
HÍBRIDS	Diverses	79	Fruits amb el 90 % de grandària

Quadre 6. Estats fenològics dels cítrics de la Ribera Alta^Z

En la zona de Carlet l'alternança de temperatures a la primavera va provocar un minvament en el quallat de fruits i va rebaixar les previsions inicials de la campanya, principalment en el grup de clementines i taronges. Amb l'inici de la recol·lecció, es va constatar un minvament de producció, més acusada en algunes varietats com Marisol, oronules i clemenules.

Es va donar per finalitzada la recollida de les satsumes extraprimerenques iwasaki i okitsu i, a continuació, s'havia iniciat la de la satsuma owari. En el grup de clementines, a principi de mes van començar els talls de les varietats Marisol, oronules i arrufatina (i la grandària va ser una mica justa en les varietats primerenques), i en els últims dies d'octubre els d'orogrande i clemenules, que presentaven bona grandària.

A nivell general, els cítrics que s'estaven recol·lectant tenien el sucre mínim exigít per a recol·lectar-se, però presentaven problemes a l'hora d'aconseguir el color òptim de la varietat, a causa de la falta de fred.

Respecte al grup taronges, s'estava iniciant de canvi de color i es preveia el començament de la recollida a principi de novembre o a mitjan en les parcel·les que aconseguiren el mínim exigít en sucres i color.

En clementines i híbrids es van realitzar diversos tractaments per a millorar l'engreixament i per a evitar la caiguda i el clevillat dels fruits.

Tant en tarongers com en mandariners es va poder apreciar, en general, una bona collita, superior a la de l'any passat amb un estat sanitari de l'arbratge adequat.

Imatge 8. Lane late en fase d'engreixament (Carlet)²

- **La Canal de Navarrés**

Els fruits iniciaven la maduració, i van aconseguir al voltant del 90 % de la grandària final, i ja eren aptes per al consum. Va començar la recol·lecció de les mandarines primerenques i de la taronja navelina, que és la varietat principal de la zona.

- **La Vall d'Albaida**

El desenvolupament dels cítrics era normal, i l'estat fenològic era el de començament de la maduració. Havia començat la collita de navelines, pràcticament testimonials en esta comarca.

5.6. Fruiters de fruit carnós

- **Alvocater**

Al Camp de Morvedre va prosseguir la maduració dels fruits, que per al cas de la varietat hass estava previst l'inici a partir de desembre. Les temperatures elevades i la forta insolació provocaven més incidència de "planxat" en els fruits que en anys anteriors.

Imatge 9. Alvocat hass planxat (Torres Torres)⁵

- **Caquier**

A la Safor, a la Costera, al Camp de Morvedre, a l'Horta Sud, al Camp de Túria, a la Foia de Bunyol i a la Vall d'Albaida, l'estat fenològic del caqui el mes de setembre era el del fruit entorn del 70 % del caqui.

També a la Ribera Alta la recollida de fruits s'havia iniciat i es va apreciar un nombre elevat de fruits afectats per la mosca de la fruita (*Ceratitis capitata*). Al llarg del mes es van dur a terme el segon i el tercer tractament amb àcid giberèl·lic per a retardar la maduració. En total es duen a terme entre un i tres tractaments, distanciats uns vint dies entre cada un, en funció del retard en la maduració que es voldria obtenir. El calibre de la fruita, en general, era bo i el ritme de tall era alt. Cap a mitjan mes havia finalitzat la recollida de la fruita en les parcel·les que tenien tractament d'avançament i s'havia iniciat la de la fruita de les parcel·les no tractades.

Imatge 10. Efectes de la mosca de la fruita en caqui (Carcaixent)²

Imatge 11. Caqui amb inici de color previ a la recol·lecció (Carlet)⁸

A la Canal de Navarrés també s'havia iniciat la recol·lecció del caqui. El cultiu es trobava en estat vegetatiu de fruit madur. S'hi observaven plantacions sense recollir perquè estaven afectades de la taca foliar o per la mosca de la fruita.

- **Magraner**

Al Camp de Morvedre es va donar per conculsa la campanya en la qual es va apreciar un bon ritme de recol·lecció.

- **Kiwi**

A l'Horta Sud havia començat la campanya del kiwi de la varietat hayward, i s'havia recol·lectat entorn d'un terç de la producció total.

5.7. Fruiters de fruita seca: ametler

A l'Horta Sud, als Serrans, a la Plana d'Utiel-Requena i a la Vall d'Albaida es va donar per finalitzada la collita. Es va constatar menys grandària dels grans, per la qual cosa, a pesar que el nombre de fruits era més alt que en la campanya anterior, el rendiment podria baixar.

5.8. Vinya

A l'Horta Sud, als Serrans, a la Plana d'Utiel-Requena i a la Vall d'Albaida la verema es va donar per finalitzada i havien donat principi els treballs de poda.

5.9. Olivar

A la Canal de Navarrés, l'oliva estava en les últimes fases de desenvolupament i les varietats més primerenques ja eren aptes per a recol·lectar-se. En els últims dies del mes es va iniciar la molta, amb un avançament d'una setmana o deu dies respecte al que era habitual, degut, en part, a l'interés dels productors davant de l'alt preu de l'oli i el temor als robatoris de la collita en el camp. D'altra banda, algunes plantacions a penes presentaven producció, mentre que en unes altres hi havia trencaments de branques pel pes de les olives.

Imatge 12. Viratge de color de les olives (Enguera)²

A la Vall d'Albaida l'estat fenològic de l'olivera era el 85-I (50 % de la superfície acolorida). La recol·lecció s'estava avançant, i es registrava bastant activitat en les almàsseres a la fi de mes. Augmentava la presència de *Bactrocera oleae* amb la disminució de les temperatures, però sense aconseguir nivells preocupants.

Imatge 13. Olivera (la Font de la Figuera)¹⁰

A l'Horta Sud, als Serrans i a la Plana d'Utiel-Requena els fruits havien aconseguit la grandària final i començava a apreciar-s'hi el viratge de color.

A la Ribera Alta l'inici de la campanya amb l'obertura de les almàsseres es va produir a mitjan mes, ja que la producció s'havia avançat per la climatologia. L'entrada d'olives es va produir a bon ritme i s'esperaven, en general, bons resultats en explotacions de regadiu i alguns minvaments, sobretot en parcel·les de secà. En general, la grandària de les olives era bona per a parcel·les de regadiu i una miqueta menor en algunes parcel·les de secà que havien patit la calor dels últims mesos i havien tingut poca pluja.

Per al control de la mosca de l'olivera (*Bactrocera oleae*) es van mantindre operatives les botelles tipus "olipe" per al control de la plaga.

Imatge 14. Recol·lecció d'olives amb malla (Carlet)⁸

Al Camp de Morvedre l'olivera és un cultiu poc representatiu i es destina principalment a autoconsum. Enguany presentava una collita abundant, fins i tot en terres de secà. Malgrat la sequera, les pluges de juny i de setembre havien ajudat a esta bona producció.

Imatge 15. Olivera (Torres Torres)⁶

5.10. Garrofera

Es va donar per finalitzada la collita de garrofes, amb preus per davall dels últims anys. Les garroferes ja estaven quallant la flor de la pròxima collita.

A la Ribera Alta, una vegada finalitzada la recol·lecció, s'havia iniciat la poda de manteniment i fructificació en algunes parcel·les. A més, en arbres vells es va realitzar el sanejament d'estos per a afavorir la brotada i la recuperació dels arbres i branques velles. La floració en alguns casos havia sigut molt abundant.

Imatge 16. Floració de garrofera (Carlet)⁸

6. Annexos

6.1. Índex de mapes

Mapa 1. Precipitació acumulada. ²	7
Mapa 2. Reserva hídrica del sòl. ²	9
Mapa 3. Índex de precipitació estandarditzat. ²	10
Mapa 4. Indicador d'escassetat Xúquer. ³	13

6.2. Índex de gràfics

Gràfic 1. Temperatures màximes, mínimes i mitjanes. ¹	4
Gràfic 2. Temperatures diàries. ¹	5
Gràfic 3. Precipitació mensual. ¹	6
Gràfic 4. Precipitació diària. ¹	6
Gràfic 5. Precipitació acumulada per estació. ¹	8
Gràfic 6. ETo – PP per comarca. ¹	8
Gràfic 7. Vent.1 Elaboració pròpia ¹	11

6.3. Índex de quadres

Quadre 1. Indicadors agrometeorològics de les estacions SIAR de la província de València ¹	5
Quadre 2. Informe estat d'embassaments. ³	12
Quadre 3. Resum percentatges embassaments de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer. ³	13
Quadre 4. Estats fenològics dels cítrics a la Safor ⁵	16
Quadre 5. Estats fenològics dels cítrics al Camp de Morvedre ⁶	18
Quadre 6. Estats fenològics dels cítrics de la Ribera Alta ⁷	20

6.4. Índex d'imatges

Imatge 1. Satèl·lit en la banda d'infraroig ⁴	15
Imatge 2. Fulles cremades de taronger per vent de ponent (Gandia) ⁵	17
Imatge 3. Navelines aperades (Gandia) ⁵	17
Imatge 4. Mandarina híbrida nova (Gandia) ⁵	18
Imatge 5. Clemenules (Sagunt) ⁶	19
Imatge 6. Orogrós (Benifairó de les Valls) ⁶	19
Imatge 7. Efectes del vent de ponent en taronger (Alzira) ⁷	20
Imatge 8. Lane late en fase d'engreixament (Carlet) ⁸	21
Imatge 9. Alvocat hass planxat (Torres Torres) ⁶	22
Imatge 10. Efectes de la mosca de la fruita en caqui (Carcaixent) ⁷	23
Imatge 11. Caqui amb inici de color previ a la recol·lecció (Carlet) ⁸	23
Imatge 12. Viratge de color de les olives (Enguera) ⁹	24
Imatge 13. Olivera (la Font de la Figuera) ¹⁰	25
Imatge 14. Recol·lecció d'olives amb malla (Carlet) ⁸	25

<i>Imatge 15. Olivera (Torres Torres)</i> ⁶	26
<i>Imatge 16. Floració de garrofera (Carlet)</i> ⁸	26

6.5. Índex de fonts

- ¹ Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la xarxa SIAR
- ² Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic
- ³ Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)
- ⁴ Font: EO-Browser-ESA
- ⁵ Font: OCA: la Safor
- ⁶ Font: OCA del Camp de Morvedre.
- ⁷ Font: OCA la Ribera Alta - Alzira
- ⁸ Font: OCA la Ribera Alta - Carlet
- ⁹ Font: OCA d'Enguera i la Canal
- ¹⁰ Font: OCA l'Horta Sud - Catarroja